

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezső ügyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	--	--	---	---

Városok segítése.

Baja, 1910. december 27.

Ismertettük a napokban, hogy az államnak a város segítésére kiutalt dotációt milyen arányban osztotta szét a város közgyűlése a város tisztviselői között. Amikor e sorok megírásához fogok, nem kívánok a szétosztás arányaihoz hozzá szólni, mert az tulajdonképpen lényegében teljesen mindegy, hogy a személyek milyen összeget kaptak. A lényeg az, hogy a városok segítésére kiutalt összeg milyen célra fordított.

Távol legyen tőlünk még a gondolata is annak, hogy sokaljuk azt, hogy a tisztviselők helyzete alaposan javult. Hiszen a mi meggyőződésünk az — ezt nem egyszer fejtettük ki — hogy csak jól fizetett, anyagi gondokkal nem küzdő tisztviselők csinálhatnak jó, megbízható közigazgatást. Ámde, nem hallgathatjuk el aggodalmainkat sem.

A városok évek hosszú sora óta panaszkodnak a polgárság túlterhelte miatt, panaszkodnak arról, hogy a város legelemibb szükségletei nem fedezhetők. A kulturális szükségletek szenvednek hiányt, a közegészségi intézmények szenvednek, a beruházások megakadnak a városok rossz anyagi viszonyai miatt.

Tekintsünk csak minálunk körül. Vízhiányban szenved a város. Nincsen elég mennyiségű ivóvíz. Kellene a bajon segíteni. Igaz, beszélünk nagyarányú tervekről, szólnak bizottságokban, a helyi lapokban a város kanalizálásáról, vízvezeték létesítéséről. De egyelőre a tervezettség letelején vagyunk és alaposan, jól megfontoljuk, mielőtt a rosszul működő két ártézi kutat kijavíttatnók — mert néhány száz koronát kell kiadnunk erre a célra. Utcáink tisztántartásáról nem gondoskodhatunk kellő módon. Van a városban olyan utca, amelyet jó, ha minden hónapban seperhetnek fel és viszont vannak utcáink, amelyeket csak az ég csatornáit locsolnak és a szélvész seper fel. De hát, ha minderről jobban gondoskodnánk, már megbillennék háztartásunk mérlegének egyensúlya. Közvilágításunk — ugyebár mindenki elismeri — nem kielégítő. Nagyon nem kielégítő. És megjavítására vagy 300

légszeszlámpára évi 1000 korona, nem tudom hány petroleum lámpára 500 koronát veszünk — azaz vehetünk fel. — Tűzoltóságunk szervezéséhez félve fogunk hozzá, mert tudjuk, hogy a legcsekélyebb változás is súlyos terheket ró a város közönségére. Beruházások eszközésére meg még csak gondolni sem merünk és úgy hagyjuk a városnak egyik-másik épületét pusztulni, elértéktelenedni.

Város vagyunk. Nagy intelligenciával bíró, színházat kedvelő lakosságunk van. Színházat akarunk építeni. A magunk erejéből nem bírnak hozzáfogni, az állam megtagadja a segílyt. Nem ad, mert — ugymond — nincs arra fedezet. Igaz, más városok, dédelgetet városok egyre másra kapják ilyen címen a szubvenciót. De hát a mi részünkre nincsen erre fedezet.

No jól van, hát nincsen erre fedezet. De kinyitja az állam még is a kasszáját, kivesz belőle a részünkre 20,000 koronát. Ehol te Baja város, adok segílyt. De nyomban béklyót vet akaratunk szabadságára és azt mondja: Adok segílyt, de azt a polgárság terheinek könnyítésére, kulturális, vagy egyéb szükségleteid fedezésére nem használhatod. Nem, ehhez nincsen jogod. A pénznek meghatározott célja van. Oszszad széjjel a tisztviselőid között. Ezt megteheded, de csak úgy, csak abban az arányban, amelyben én azt neked elbírom. És teszi ezt a legigazságtalanabb formában. A jól dotált tisztviselőket fizetési fokozatban előbbre viszi, úgy, hogy amire a segílyre tényleg ráutalt rosszul fizetett tisztviselőkre kerül a sor, az már aránylag is kevesebbet hap és rosszul jön ki. Ezt egyébként csak közbevetőleg mondom. A tény az, hogy az állami segítés sem a polgárság, sem a város segítése.

Hiszen mondom, nincsen kifogásunk az ellen, ha az állam a tisztviselők fizetését is javítja. Is! De ne kizárólag erre a célra fordítsa a városoknak megszávozott pénzt. Juttasson valamit a városok kulturális és egyéb intézményeinek fejlesztésére is.

Ez tényleg a városok segítése volna. De a dotáció a mai formában nem a

város egyetemének, hanem a tisztviselőknek a felsegítése.

Ez pedig, bizony mondom, nem egész igazság.

A büntető parancs.

Baja, 1910. december 27.

1911. január 1-én lép életbe az új kihágási eljárás, amelynek leglényegesebb pontja a büntető parancs. Eddig a kihágási eljárás az volt, hogy aki kihágást követett el, a rendőr feljelentette és a kihágás elkövetőjét beidézték a rendőrkapitányságra. Ott egy rendőrkapitány kihallgatta, jegyzőkönyvet vett fel róla, tanukat hallgatott ki mellette és ellene, a kapitány ítéletet hozott stb. Mindenki tudja, hogy a legtöbb esetben mily időfecsérléssel jár ez a procedura, sokszor egész délelőttököt is kellett a rendőrség folyosóján elácsorogni, mert a tisztviselő el volt foglalva más felekkel is. Most ezt az eljárást az új kihágási büntető törvénykönyv nagyban egyszerűsíti. Az új eljárás szerint nem lesz kihágási tárgyalás. A kihágás elkövetőjét a rendőr feljelenti és a rendőrkapitány tárgyalás nélkül elítéli. Az ítéletről büntető parancsban értesítik az elítéltet, akinek azután joga van a tárgyalás megtartását kérni. A büntető parancs formája a következő:

1911. január 7. Bajai rkap. mint
... kih. sz. rendőri büntető bíróság.

N. N. bajai lakos ellen X. Y. csendőr vagy rendőr feljelentése alapján azért a cselekményéért, hogy 1911. január 2. napján a Madách Imre-utcában botrányosan részeg állapotban találtatott, — mint a kihágás bt. 84. §-ába ütköző kihágás miatt ugyanaz §. alapján négy korona pénzbüntetést állapítok meg s meghagyom, hogy ezt az összeget a hatóságnál 15 nap alatt fizesse le.

FIGYELMEZTETÉS.

A terhelt jogositva van a büntető parancs mellőzését és a tárgyalás megtartását kérni, vagy ha a cselekmény elkövetését nem tagadja, hanem csupán a büntetést vagy annak nagyságát kifogásolja, a büntető parancs ellen fellebbezéssel élhet. Ha a terhelt a büntető parancs kézbesítése alkalmából, vagy az ezt követő naptól számított 15 nap alatt az ügy tárgyalását szóval vagy írásban nem kérelmezi, vagy a büntető parancs ellen nem fellebbez, a büntető parancsot végre fogják hajtani. Ha a terhelt a büntető parancsban megnyugszik, a kiszabott pénzbüntetés megfizetésére halasztást vagy részletfizetés megengedését kérheti. A tárgyalás iránti kérelmet és a büntető parancs ellen a fellebbezést a terheltnek törvényes képviselője, valamint házastársa is előter-

lesztheti. Kelt 1911. január 7-én. N. rendőrkapitány, mint r. büntetőbíró.

A büntető parancs hasznosságát legjobban jellemzi a végrehajtási rendelet: »Az új intézmény alkalmas arra, hogy a feleknek — úgy a sértettnek, mint a terheltnek — szempontjából egyszerűbbé és könnyebbé tegye az eljárást. Sok olyan egyén lesz, aki hogyha érzi, hogy a büntető jogszabályokkal összeközösbe jött és őt ezzel arányban álló középértékű megtorlás éri, inkább megnyugvással fogadja azt, mint sem hogy a tárgyaláson való megjelenéssel járó idővesztés és költség következtében magánál a kiszabott büntetésnél súlyosabb hátrányt szenvedjen. Ennélfogva a szigorúan meghatározott megfelelő esetekben a szabályok legpontosabb betartásával helyesen alkalmazott büntető parancs előreláthatólag a legtöbb esetben be fog válni, ami azután a rendőri büntetőbíróra is munkában és időben nagy megtakarítást jelent.«

Figyelmeztetjük a polgárságot, hogy a büntető parancsba nem kell belenyugodni, hanem ha sérelmes, — külön tárgyalást kérhet bárki.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. december 27.

A delegáció

holnap délután ülést tart, amelyen a négy havi közös indemnitást fogják tárgyalni. A kormány ezt az indemnitást egyetlen ülésen akarja elintézni. Csütörtökön megérkezik a trónörökös Budapestre, hogy fogadja a delegációt.

Gróf Montecuccoli már Budapestre érkezett és e hó 30 ig időzik ott. Ma délelőtt hosszan tárgyalt Hieronymi kereskedelemügyi miniszterrel.

A bank exlex

miatt van most Budapesten Popovics Sándor, az osztrák-magyar bank főkormányzója. Ma egész délelőtt tárgyalt Lukács Lászlóval, hogy megállapítsák azokat az intézkedéseket, amelyeket a bank exlex szükségessé tesz.

A soproni sörgyár panamája

A soproni sörgyárról megállapították, hogy 28 ezer hektoliter sört vont el a megadóztatás alól. A kincstár megkeverte a törvényszéket, hogy kebeleztesen be a sörgyár ingatlanaira egy millió és hétszáz ezer koronát.

Bankrablási kísérlet Szabadkán.

Vakmerő betörési kísérlet történt karácsony éjjelén. A „Szabadkai Központi Bank Részvénytársaság“ helyiségébe behatolt a szent estén több betörő, ki furták az egyik Wertheim-szekrényt és éppen a tresor kifurásához fogtak, amikor nagy néptömeg igyekezett haza az éjfeli miséről. A lövöldözéstől megijedtek a betörők és megugrottak. Siettükben ott felejtették a betörő szerszámjukat és egy erszényt, amelyben egy görög mérnök névjegye volt. Ez a névjegy vezette a rendőrséget nyomra. Rögtön széttelefonáltak az ország minden részébe és még aznap el is fogtak Tövisen négy görögöt, akikről kitűnt, hogy nemzetközi betörők. Mind négyüket Szabadkára kísérték.

NAPIHIREK

A leányegylet mulatsága.

Mese és valóság.

Még nem köszöntött ránk a farsang, még nincsen itt a mulatságoknak hivatalos ideje, de a Leányegylet, a bajai egyleteknek legbájosabbika, már is megnyitotta a mulatságok sorozatát.

Fennállása óta hagyományoszerű a Jótékony célú leányegyletnél, hogy karácsony másnapján megtartsa a mulatságát. Megtartja mindig és valahányszor egy-egy kedves, egy-egy kellemes meglepetésben részesíti az ő hűséges, az ő kitartó, a jóra és szépre áldozó publikumát.

Ezidén egy igazán elragadóan kedves, meghittén bájos meglepetésben részesítette a publikumot. Mesevilágot varázsolt a közönség elé. Életre keltette a mesevilágot. Élő és kecsesen mozgó, ennyivalóan elragadó alakot öltöttek a mesék hősei. Gyermekmesét mondtak. Nem. Gyermekmesét vittek át az életbe. Tarnay Alajos zongoraművész és zeneszerző megzenésített gyermekmeséit adták elő. A zongoránál maga a szerző, a kiváló, országos hírnevű művész, Tarnay Alajos ült és játszott a közönség igaz gyönyörűségére a szebbnél-szebb kompozíciókat. A színpadon pedig pazarul szép rendezésben felvonultak a mesék, a mesék alakjai, megannyi édes, szép baba. A közönség igaz elragadtatással honorálta a valóságba átvitt mese által nyert élvezetet.

A megkapóan szép előadás után pedig táncra perdültek a párok és mulattak kivilágos pirkadó hajnalig.

Az országos izraelita patronázs bajai fiókja tegnap délután alakult meg Baján. Az alakuló gyűlésen dr. Adler Illés budapesti, dr. Breuer nagykatái, dr. Adler Lipót bajai rabbik tartottak beszédeket. A gyűlést dr. Lemberger Ármin, a mozgalom megindítója nyitotta meg.

Igazolt mandátum. Az igazoló választmány ma délután négy órakor ülést tartott és igazolta Pollák Lajos Józsefvárosi törvényhatósági bizottsági tagságát.

Névmagyarosítás. Kohn Géza bajai illetőségű, budapesti lakos vezetéknévét Kovács-ra magyarosította.

Tűzoltóság Dávodon. A szomszédos Dávod községben ma megalakult az önkéntes tűzoltóság. A megalakuláson részt vett Gardalics Lajos megyei tűzrendészeti felügyelő is.

Adóhivatal Bácsalmásnak kértek a bácsalmási járás községeinek kiküldöttjei. Teleki József gróf vezetésével megjelentek Khuen-Héderváry miniszterelnöknél és Lukács László pénzügyminiszternél s arra kérték őket, hogy Bácsalmáson rövid idő alatt adóhivatal állíttassék fel, amelyet a bácsalmási járás községeinek nagyszámú adófizető polgárainak érdeke megkíván. A miniszterek megígérték az adóhivatalt.

Hamis pénz. A felsőszentiváni csendőrség elcsipte Malin János rémi lakost, amint hamis ötkoronással fizetett. Megmotozásánál öt és egykoronásokat és 20 filléreseket találtak nála. Büntésait nyomozzák.

A m. kir. adóhivatalok tisztviselőit újjakeresztelik. Az 1911. évtől kezdve megváltoztatják eddigi elnevezésüket. Így a VII. fizetési osztályba tartozó pénztárnok a jövőben »főpénztárnok«, a VIII. fizetési osztályba tartozó ellenőrök »főellenőr«, a IX. fizetési osztályba tartozó eddigi adóhivatali segédek »adóhivatali főtiszt«, a X. fizetési osztályba sorolt eddigi adóhivatali segédek és a XI. fizetési osztályban levő adóhivatali segédek »adóhivatali tiszt« elnevezést kapják.

Csecsemő hulla a csatornában. Vér-lázító bűntényre jött rá Óbecsén a rendőrség és a csendőrség, amelynek tettese ma már az újvidéki ügyészség fogházában ül. Egy lelketlen néember kegyetlen módon szabadulni kívánt szegényétől és gyermekét megölte. Gál András és Horváth István a Ferencsatornai közúti vashid mellett egy oszlásnak indult férfi-csecsemő hullára találtak. Jelentést tettek a rendőrségen, mire a kis hullát a hullaházba vitték, ahol az orvosok felboncolták és megállapították, hogy a csecsemőt előbb agyonütötték és úgy dobták a vízbe. A csendőrség nyomban megindította a nyomozást és megkerült a tettes is Tölgyesi Klára leányzó személyében, aki időközben mint beteg a szabadkai kórházban vétette föl magát. Rög-

Kristály-só

a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali-só. a legszigorúbb egészségügyi követelmények szerint előállítva.

A Kristály-só kapható minden jobb fűszer- és csemegeüzletben.

A KRISTÁLY-SÓ a legfinomabb és legtisztább hófehér asztali-só; az őrlési és előállítási folyamat alatt semminemű tisztátalanság nem érheti, mert valamennyi művelet — még a dobozok megtöltése is műszaki úton, automatikus géperővel történik, emberi kézzel való érintés nélkül.

KRISTÁLY-SÓ egészség-ápoló és tápláló-erejű, a csontot, velőt, idegeket fejleszti, az étvágyat s emésztést elősegíti.

A KRISTÁLY-SÓ higiénikus jellege mellett antihigroszkopikus természetű is, tehát — ellentétben a közhasználatú sóval — nem szívja magába a levegőbeli nedvességet.

A KRISTÁLY-SÓ tehát nem áll össze, nem piszkolódik, hófehér kristályszemekben marad, miért is használata nemcsak a legegészségesebb, hanem a legtakarékosabb sófogyasztás.

Kristály-só

egészség-ápoló és tápláló-erejű! Nem áll össze s nem csomósodik! Étvágy-gerjesztő! Emésztés-segítő!

Ara dobozonként (1 kilogramm) 1 korona.

Kapható: Drescher Gyula kereskedésében Baján.

tön érte mentek. Vallatóra fogták és csakhamar beismerte bűnét. Elmondta, hogy a csecsemőt egy rossz kabátba burkolva vitte a csatornára, ott baltával agyonsújtotta és úgy dobta a vízbe. Azután elutazott Szabadkára, hogy magáról elhárítsa a gyanút. A lelketlen anyát a csendőrök azonnal bezáratották az ügyészséghez Ujvidékre.

Elütötte a vonat. Óbecséről írják: A Zomborból jövő hajnali vonat tegnap reggel eltaposott egy kocsit, amelyen két ember ült. A szerencsétlenség a bácsföldvári szállások és Óbecse közötti vonalrészén történt, a negyedik átjárón, ahol, valószínűleg a nagy köd miatt, a vonat elé hajtott a kocsis, amely aztán lesodorta őket. Az egyik lónak hasát furta át a mozdony előtt levő hóéke, a másik a lábát törte. A kocsin két ember ült, Homály György és még egy szerb. Homályt a lökés kivetette a töltésre és súlyos sérüléseket szenvedett, a másik a veszély láttára kiugrott a kocsiból és baj nélkül megmenekült.

Nagy Szilveszter-estély a Bárányszálló éttermében **tombolával** megtartatik ez idén is. Tisztelettel **Horváth János** vendéglős.

Gyarmati-féle teljesen iz és szagnélküli csukamáj-olaját szívesen szedik gyermekek és felnőttek. Kapható: **Gyarmati Emil** gyógytárában, egy üveg ára 1 kor. 60 fillér.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

NYILT-TÉR.

Ezen rovatokban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

|| = a mohai = ||

„AGNES“

F O R R Á S

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosóknál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor, légcső és húgyszervi betegeknek.

|| = Kedvelt borviz = ||

Főraktár:

B A J Á N,

Drescher Gyula úrnál.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

Fontos minden konyhában!

Micsoda? dr. Oetker sütőpora

Dr. Oetker sütőpora tökéletes, higiénikus, orvosok által ajánlott

élesztő pótló.

1 csomagocska ára 12 fillér és 1/2 kilogramm lisztnek elegendő.

Kapható milliószor bevált használati utasítással együtt:

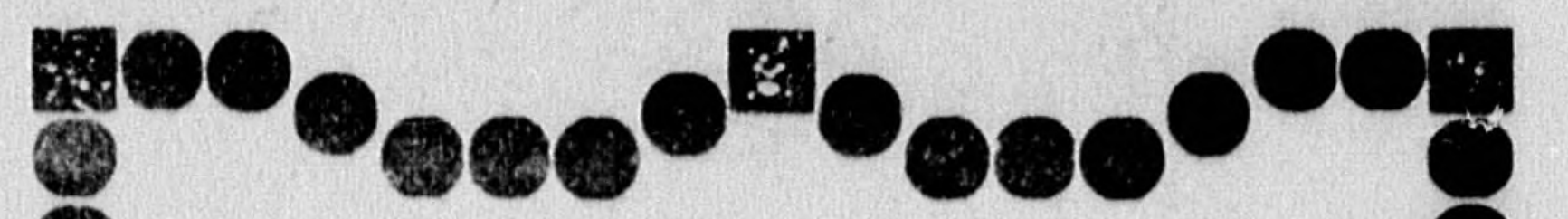
- Drescher Gyula úrnál Baján
- Horánszky Kálmán »
- Somorjai Ferenc »
- Cserba György »

Tanulót

keresek mechanikai és elektrotechnikai műhelyembe.

Fränkl Ignác, Kölcsey-utca 13. szám.

!! Uj olcsó kiadás !!

PETŐFI KÖLTEMÉNYEI.

Kötve: 1 kor. 20 fill

Kapható:

IFJ. WAGNER ANTAL

könyv-, zenemű-, papirkereskedésében Baján.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs csodaszer

A Dr. BOROVSZKY-FÉLE

B O R O L I N,

mely városunk piacán is megjelent. Felülmulhatatlan gümökóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, rheuma, köszvény, csúz, ischiás, izületi lob és zsábadban szenvedők, végül égési sebek fájdalmainak megszüntetere. Kiváló fertőtlenítő és testóvó háziszser.

Kapható Baján **LÁZÁR SÁMUEL** optikai, sebészeti és kötszerárú üzletében, 1.20., 2. és 2.50 koronás üvegekben. Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77/c. szám.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

j e l z á l o g k ö l c s ö n ö k e t

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozásu alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltebb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

U j é v i O c c a s s i ó

Farkas M. üveg és porcellán áruházában.

Mindennemű készletek: teás és mocca csészék, lógó lámpák, melyen leszállított áron, dús választékban kaphatók.

Képkerekezések, olajfestmények és fényképekhez igen jutányos áron elvállaltatnak.

K O B R A K C I P Ő K

NAGY GYARI RAKTARA

Lázár Sámuelnél.

RAKTARON TART MINDEN FAJTA CIPŐT A LEGJOBB KIVITELBEN.

